

Cena numeru 3 centy w Krakowie, Podgórze i na prowincyi.

PRENUMERATA

miesięczna w Krakowie 1 K. 50 h. (z dostawą do domu) na prowincyi i przesyłką pocztową 1 Kor. 50 hal. — Prenumerata na granicę 1 mkr. 50 L. 2 fr. 1 r.

NOWINY

Dziennik niezawisły demokratyczny iilustrowany.

OGŁOSZENIA

za wiersz po 16 hal., za każdy następny za 12 hal. drobne ogłoszenia po 4 halere od wiersza (minimum 50 hal.). Nadane za wiersz petitoryj 30 hal. spody za każdej stronie po 3 Kor. — Zaliczki 20 Kor., za trytyc lasery prowadzi w swoim zarządzie p. M. Hupozys.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Sokotowskiego, Pasaż Hauemann L. 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340. Ekspedycja „Nowin” ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340) od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze ulicy Wiślna L. 2. Rekopisów nie zwraca się.

„NOWINY“ wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Prosimy odnowić prenumeratę na miesiąc Listopad.

„Nowiny“ kosztują półrocznie 9 koron, miesięcznie 1 kor. 50 hal. już z wysyłką i dostawą do domu.

Przyjaciół naszego pisma na prowincyi prosimy o przysłanie nam adresów osób, którym moglibyśmy przesyłać numery okazowe „Nowin”. Prosimy także o korespondencję.

Kompromis w sprawie reformy wyborczej zawarty!

Ze Lwowa donoszą, że stronnictwa polskie doszły narazem do porozumienia we wszystkich zasadniczych punktach reformy wyborczej. Kompromis zatem stanął — 1 będzie dziś, w sobotę, ostatecznie sfinalizowany.

Natomiast z Rusi nami do kompromisu nie doszło; większość polska przynajmniej 80 mandatów, a Rusini chcą być aż 80.

Table with 2 columns: Item and Count. Includes: Większa własność (44), Miasta (36), Lasy handlowe (5), Lasy rękodzielnicze (2), Kurya powszechna w miastach (10), Kurya gmin wiejskich (60), Razem (192).

Z tego dla Rusinów przypadło: Wyróżniony głos 3 mandaty, Z większej własności 1, Z miast 2, Z kurji powszechnej wiejskiej 3, Z kurji gmin wiejskich 38.

Jako zabezpieczenie stałości tej przyszłej ordynacji wyborczej przyjęto miano obecność w liczbie 154 posłów na ogólną cyfrę 192 i oświadczenie się za zmianą 2/3, większości.

ROBERT VINELIERS

POKÓJ Z TRUMNĄ.

Było to w śmie roku 1904, opowiadał przyjaciel mój, adwokat N. s. Kanady. Pomimo mrozu zmniejszy białem obdąć podróży w interesie waszym i stanowiąc wieczorem na dworc kolejowym stał przy oknie, miałem przed sobą dobrych jeszcze kilometry dwadzieścia, był dotąd się do miasta X. co mi być podróży. Niepobieżnie widać znaleźć wehikuł nocy. Musiałem nająć sanek i jednego konia, i sam pełnił funkcję woźnicy.

Oślepiony śmiecią, która mi twarz stękała srodze, usiłowałem jednak trzymać się drogi, nieśsty zabłądziłem. Wreszcie wśród ciemnej nocy ujrzałem blyk światła w dal.

Skręciłem tam i sjaechałem wkońcu przed budynek czarny, z wnętrza którego dochodził wyrażnie gwar głosów. Widożenie było to oberża. Na pułknie drzwi otworzyły się, weszłem do sali z dywanowej podłogą, w której gościło już towarzysztwo liczne.

Była to zbieranina podejrzanego gatunku. Ni by robotnicy, oni jakby poszukiwacze złota, może strzelcy lub Cow-boys'e. Na ławach chwiących

Wybory będą tajne, bezpośrednio, powszechne. W kurji wiejskiej zaprowadzoną będzie pluralność; chłopcy płacący podatek będą mieli dwa głosy. W miastach wymagana będzie dwuletnia osiadłość, aby uzyskać prawo wyborcze.

Marjawici o Jasnej Górze.

Słowo polskie ogłosiło korespondencję z Warszawy, charakteryzującą w barwach wyrazistych, w jaki sposób marjawici wyszukują zbrodnię Macocha, aby znieścwać całe duchowieństwo katolickie i w sercach ludu zaszczytne ostrąż do kierunku nieszczęśliwego.

Korespondent donosi, że w Siedluchach powstała kaplica marjawicka, w której gromadzą się ludzie rozmaitych wyznań, wsłuchujące się z lubością w kazanie nitodego kapłana wylizającego grzechy kościoła katolickiego.

„Grom częstochowski — pisze — został przyjęty przez tę czered z wielką radością. Od dwu tygodni konferencje marjawickie zamienily się w jakieś ogniste manifestacje duchów niepokalanych.

Byłem na tej uroczystości obłąkańczej, która przemieszała mię w jakieś zamroczone czasy przeszłości, gdzie krwawe języki świec chleptały z rozkoszą swiętą posokę wnętrza ludzkiego. Jako żywo przybitek inkwizycji. Mała salka kaplicy wypożyczona tak po brzegi, że zdawało się, jeszcze dzień dwa a rozleca się wiatle ściany. Duszne powietrze ośmraża. Przed oczyma tumany gęstych wywielów, oświeczonych smętnem obłądkiem lamp. Duchownicy marjawicki, człowek o dziwnie fanatycznym wyrazie twarzy, opowiada o zbrodni Jasnogórskiej. W jego ustach krwawy czyn Macocha traci swoje kontury, przed wyobraźnią słuchacza migocze krwawa plama na sukience częstochowskiej Marii, rozpylająca się wiatle kształty mordercy, powstaje natomiast bezosobowy sprawca, który tysiącami oczu na niego spojiera, który drażniące ręce przeciąga za wszech stron.

Kler, kler zabójczy! wisi w powietrzu. Naszroli staje się niemożliwy. Tłum nie rozrządza już kto mowi, ale instyngtem czuje, że stała mu się straszna kryzdyda, że sprólanowano największe jego umiowanie, bo pomimo odierwania swego, wierny jest Jasnej Górze; nie opiera swej uwagi na białym habicie Damazego, szuka sprawców, winnych wśród najbliższych, rośnie groźne, straszne oskarżenie, które każdy nerw w stan naprężenia wprawia, aż wybiegnie na usta: Kler, katolicki kler!..

Pomysłaj tłumem z duchownym nawigując się nic niewinnego oddziaływania, wzmocnia się w nim krzyk oskarżenia, nienawiść zawieszona, zdepinnego reformatora. Do uszu tłumu dobiegają coraz namiętniejsze słowa. Duchowny, ten początek Savonaroli, rzuca prorocstwa w tłum poruszony, biedny, zgnany: „Patrzcie, patrzcie, jak pociemniało niebo, sfońce purpurowe — to plama zapiekłej krwi. Stała się zbrodnia na Jasnej Górze. Uciekajcie! Za chwilę

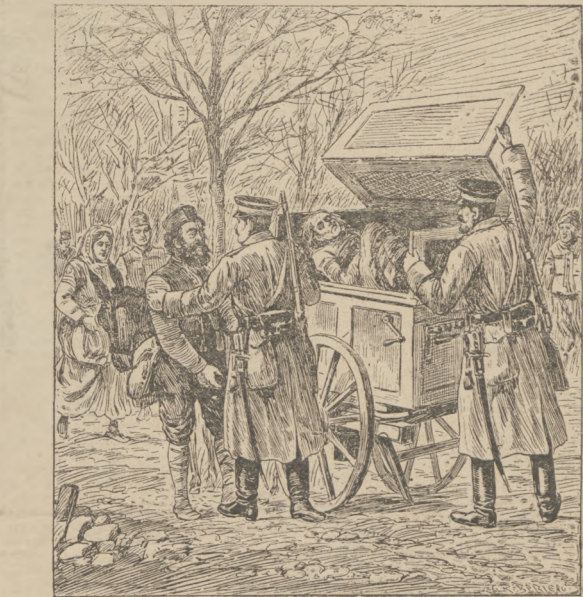
się adleśdło to sobie przed szeregiem stołów kofawych, asztawianych łożkami ginn i wbiłszy. Połowa przynajmniej podpita była już dobrze; reszta nie wstracało na mnie uwagi większej. Siadłem przy piecu i przemarzmiałem do spłkn kości, poprosilem cempredziej o skiankę ponczu.

Poplajając swolna, opowiadałem właścicielowi oberży, kim jestem i że zamierzam dojechać do miejscowości X. i że w drodze zbliżam się. Odpowiedział mi, że latolnie szcobytem szcześnie, oddajcie się do siebie od celu podróży. O przybyciu do miasteczka tej nocy jeszcze nie było mowy.

Wypadło zatem coś spędnąć w chęży. Zresztą pod wpływem szczeniła i kofażego ciepła izby ogarniła mnie senność coraz większa. Głowa ciężła wyo wychyliła ponczu. Stanowczo nie tyksylem sobie nie więcej, jak tylko w łóżku wyciągnąć się i zasnąć.

Leosz gdy omajmiltem właścicielowi sjażdzo o mych intencjach, kuzne pokreślił głowa i rzeki: — Panie, waszyktęgo mam kilka lub tylko i dwa sjażdki jest przeproszony gościem. Ni mam at kawiak numeru wolnego. Może więc pan przenożenie na ławie przy piecu? Będzie to panu trochę twarde, lecz będzie ciepło.

Po chwili, widząc moja minę szalona, dodał a wabianem:

Zwłoki w kataryncy. (Patrz „Rozmaitości“.)

spadnie grad rozpalonych kamieni! „Fuge, o Sion, spade habitas apud filiam Babilony!”

Rosmie w koto niego niepokój, strach przedostaje się do duszy.

„Patrzcie, patrzcie. Krwawa plama zapiekłej krwi stanęła nad Jasną Górą. — Patrzcie toczy się tuż nad krajem. Spada bóg ognisty, Pała się domy i lasy. Nic nie ugasi ognistego deszczu.

Patrzcie, patrzcie. Już na naszych szczybach rysuje się czarna sylwetka Antychrysta, co na wsi przybrał postać księdza katolickiego. O, biedny narodzie, żal mi się, że trwasz w błędzie, że słuchasz tych, co nie warci, aby rozwiązywać rzemień buta waszego. Patrzcie, patrzcie, Ogień siarczysty spada na

wasze głowy, słyszcicie, jaki tu szal? Histeryczny, jak bicz Boży chłosta? Misericordia!..”

I pada na kolana, ciałą dysząc od histerycznych drszczów. Tłum pokolemi się rzuca na ziemię. Szloch i płacz rozpętlanych nerwów. Za chwilę, jak wyrzuceni z prócy, zrywa się z ziemi duchowny:

„Wojna nastąpi, grzyba, morowa za... Kłęcz, błądźki! grzywa energiczny głos jakiegoś starca, co na boku przyłożony tłumem ledwie się znaczył na biel ściany.

Tłum omiamał, znieuchomił. A twarz duchownego skurczyła się nagle, na chwilę jednak maska spokoju ją przykryła, zginał pod nią wzdrywliwy histeryk, wyrażał świadomy celów swoich misjonarz: „Starszy bracie wyprawdaj tego bratiska, bo

i takiego po przez fady pokrywającego je całtuno. Oherysta mrunknąwy mi dobrano, wyszedł i pleskanie. Zostali tam.

Sam na sam z umarłym! On i ja byliśmy jedynie mieszkaniami luby tej, a trumna i barłóg — umebłowaniem jej również jedynem.

Było mi ciężko na sercu i w duszu ślawołam, tem nie szcedywał się przepięknie nocny na ławie pod piecem. Przez chwilę przesłata mi myśl nuleśca ciała i przyjrzed się twarzy nieboszczyka. Ale w stanowej szewili strakło mi odważyć.

Zjąłem tedy i nie szcenzając płaszcza, wyciągnielem się na mem ponalutę nędżnem. Gwar głosew ludzkich w ławie na dolo stawał się coraz cichszym. Byłem pewny, że zasną szybko, ale, jakby na złosć, sen nie jwiał się wcale.

Więc przedewszystkiem w szafogowanym mózgu mym, zaczęły wylatać się luzne, niepewne, same ze sobą epizody i tryła dawniejszego. Potem powydziłem sobie, że awłoki mogły sądziła nieboszczyka, prawdopodobnie śladę jeszcze, leżą tak blisko, iż można byłoby stąd dotknąć ręką prawie. I nagle przedkrośnię mi myśl po głowie, wspomnienie, na które seniem, krew ścina mi w żyłach ze strachu.

Bo przypomniałem sobie, jako przed laty, bę-

Advertisement for Pathéphon records. Text: Główny skład PATHÉFON STEFAN GRUDZIŃSKI i TADEUSZ BERGER KRAKÓW, SZEWSKA 10, Telef. 305. Pathéphon jest najdoskonalszym instrumentem doby współczesnej. GRA BEZ ZMIANY IŚCZY, wiecznym szafrem. Płyty nie zużywają się, dlatego grają zawsze równie czysto, głośno i bez chrapania. Płyty o średnicy 24, 29, i 50 cm. Co miesiąc nowości. NOWOSCI! Aparaty szafkowe. Płyty 50 centymetrowe grające z siłą równą pełnej orkiestrze. — Naprawy i przeróbki gramofonów na system Pathé we własnej pracowni. Zadzajcie cennik darmo i opłatnie. W lokalu przegrzywa się płyty i demonstruje aparaty bezinteresownie.

Kto raz posłuchał prawdziwy Pathéphon i poznał zalety naszego systemu, pozostaje na zawsze wiernym i gorącym jego zwolennikiem.

